การวิจัย เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนพระบาทห้วยต้ม ตำบลนาทราย อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน" มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาการพัฒนาของวิสาหกิจชุมชนพระบาทห้วยต้ม ตำบลนาทราย อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน 2) ศึกษาปัญหาของวิสาหกิจชุมชนพระบาทห้วยต้ม และ แนวทางแก้ไข และ 3) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนพระบาทห้วยต้ม โดย ประยุกต์ใช้งานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นวิธีวิทยาวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนพระบาทห้วยต้ม แบ่งได้ 4 ยุค คือ 1) ยุคคั้งเดิม ซึ่งสตรีปกาเกอญอจะทอผ้าแบบกี่เอว เพื่อผลิตเสื้อผ้าของสมาชิกในครอบครัว โดยปลูกฝ้ายเองและ ใช้สีย้อมจากต้นไม้จากป่าชุมชน 2) ยุคก่อตั้งกลุ่มทอผ้าพระบาทห้วยต้ม โดยการสนับสนุนของ สูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดลำพูน เมื่อ ปี 2535 เริ่มต้นด้วยงบประมาณตั้งต้น 20,000 บาท และสมาชิก 20 คน เริ่มใช้ฝ้ายย้อมสำเร็จ และฝากขายผลิตภัณฑ์ที่ร้านค้าในชุมชน 3) ยุคพัฒนาการ เริ่มเมื่อปี 2545 สมาชิกเพิ่มเป็น 75 คน ระคมทุนในรูปสหกรณ์ออมทรัพย์ มีโอกาสดีคือนโยบาย หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้รับมาตรฐาน 5 ดาว และจัดตั้งศูนย์จำหน่าย ผลิตภัณฑ์ และ 4) ยุควิสาหกิจชุมชน ซึ่งขึ้นทะเบียนเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2548 ทำให้ได้รับการ สนับสนุนหลายด้าน เช่น การจัดตั้ง การบริหาร การตลาด การร่วมมือระหว่างเครือข่าย รวมทั้ง เงินทุนจากสถาบันเงินกู้ ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพมากขึ้นจนได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ล่าสุดได้ จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ ที่กรรมการและสมาชิกมาทำงานร่วมกัน และเป็นแหล่งดูงานของผู้ที่สนใจ

ปัญหาสำคัญของวิสาหกิจชุมชนพระบาทห้วยต้มได้แก่ ผลิตภัณฑ์ยังไม่สอดคล้องกับความ ต้องการของตลาด ขาดแรงงานช่วงฤดูทำนา ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ยังมีน้อย ตลอดจน การ มีส่วนร่วมของกรรมการและสมาชิกยังน้อย วิธีการแก้ไข คือ ขยายการผลิตไปยังสตรีในหมู่บ้าน ใกล้เคียง ฝึกเยาวชนให้ทอผ้า ฝึกแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้หลากหลายมากขึ้น และกระตุ้นกรรมการและ สมาชิกให้มาทำงานร่วมกันที่ศูนย์เรียนรู้ ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ การฝึกฝนเยาวชนให้ เข้ามาเรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์และการตลาด รวมทั้ง การหาแนวทางวิเคราะห์ต้นทุนการ ผลิตและหาแนวทางลดต้นทุนการผลิต The objectives of the independent study titled "Factors Affecting the Development of Huay Tom's Community Enterprise, Na Sai Sub-district, Li District, Lamphun Province" were 1) to illustrate the development of Huay Tom's Community Enterprise, 2) to identify its problems and recommendations and 3) to analyze factors affecting the development of Huay Tom's Community Enterprise. Qualitative research was applied as a research methodology.

It was found that the development of Huay Tom's Community Enterprise has four stages, including 1) early stage by which cloths of household members was normally woven by women using local cotton and natural dye from community forest. 2) Huay Tom weaving group stage which initiated by Lamphun Highland Agricultural Extension Center with the financial support of 20,000 Bath and 20 members in 1987. cotton colored was first used and the products was sold at community shops. 3) Transition stage started in 2002 with 75 members and fund raising in term of saving cooperatives. The One Tambon One Product policy became great opportunity for the group product which obtained Five Star level. The group selling center was also set up in this stage. 4) Stage of Huay Tom's Community Enterprise which has been registered in 2005 with various supports in term of management, marketing, collaboration among network and loan. The product has higher quality and obtained the Community Product Standard. Lately, its "Learning Center" was set up as to be the condition for the committee and members to work together and for those who want to learn.

It was also found that the problems of Huay Tom's Community Enterprise include products are not meet the needs of wider market, less weavers in rice season, less variety of products and poor participation of committee as well as members. Recommendations to solve such problems include encourage women in neighboring village to participate in weaving, train community youth to weave, training in producing new products, and enable committee and members to work together at the "Learning Center". This research suggested that training community youth to learn in making new products and marketing. Analyzing and decreasing production cost should be managed.